

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
ทลาย	thá-la:j	ทลาย ทะลาย	... อนึ่งผู้ใดบังอาจ ขุดเรือนพระ ราชพิธี ล้าง <u>ทลาย</u> รุ่งเมืองชื่อเมือง เสาค่ายหอกลองกำแพงเมืองด้วย ใจสาหัสสากรัณฑ์ ท่านว่าให้ฆ่าผู้ร้าย นั้นเสีย ... เล่ม 2 หน้า 187 (กฎหมาย เทียรบาล) ... พวกฟ้องข้าคนถือหอคาบเขน เสไโล่ หลาวแหลนเครื่องสาตรา อาวุธ ไปกระโชกบ้านท่านสับฟัน เรือนท่าน เอาหอทวนดูทิมแต่ แห่เรือนท่าน ฟัน <u>ทะลาย</u> เรือน ท่านเสียก็ดี ... เล่ม 2 หน้า 392 (พระอาชญาการ	ก. อาการที่สิ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มก้อน แตกหักหรือพัง กระจัดกระจาย เช่น กองทราย ทลาย, พังหรือทำ ให้พัง เช่น กำแพงทลาย ทลายกำแพง, มักใช้เข้าคู่กับคำ พัง เป็น พังทลาย, โดย ปริยาย หมายความว่า ล้มเหลว ไม่ได้ ดังหวัง เช่น ความฝัน	dl.Y	ทลาย	tɛː-la:j	ก. พัง	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 138 คำที่ 12 2. พจนานุกรมฉบับมอญลพบุรี เล่ม 1 หน้า 302 คำที่ 2

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			อาชาหลวง) ... ผู้ใดลักฟันรื้อหลายรื้อไร่นา ท่านเสียให้วัวควายเข้าไร่นาท่าน พิจารณาเป็นสัจไซ้ให้ทวนโดย สกรรจ์หมีสกรรจ์แล้วให้ทวน ๓ วัน ให้ร้องว่าคนทั้งหลายอย่าเอา ข้าเป็นทำเนียม ข้าฟันรื้อหลายรื้อ ไร่นาท่านเสียแล้วให้ไซ้ของท่าน ... เล่ม 2 หน้า 487 (พระอาชการ เบคเสรจ)	พังทลาย วิมาน ทลาย						3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 1 หน้า 237 คำที่ 2 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										MON หน้า 242 คำที่ 2
ทอด	thɔ:t	ทอด	... ถ้าชาขมิแต่่งมาสะมาพ่อแม่ผู้ เฝ้าผู้เฝ้า แห่งหญิงแลมิได้เลี้ยง หญิงคั่งท่านเลี้ยงลูกเมียท่านทั้ง หลาย แลมันทำชั่วแล้วมันทอด หญิงนั้นเสน ท่านว่ามันทำให้ ลูกหลานท่านนมนบกกพร่อง ... เล่ม 1 หน้า 576 (พระไอยการ ลักษณะ } เมีย }	ก. ละเลย, ทิ้ง ขว้าง, ไม่เอาเป็น ธุระ, ไม่เอาใจ ใส่, ไม่นำพา	eT.	โท	tho:	ก. ทิ้ง, ละทิ้ง	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย เปลี่ยนเสียงสระ โ- เป็น -อ เพิ่ม ตัวสะกด ด 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 130 คำที่ 42 2. พจนานุกรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 1

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			กองเปนลอมแล้วพับห่อเนื้อหนัง กับทั้งกระดูกนั้นทอดวางไว้ ทำ คั่วตั้งอันทำด้วยฟางซึ่งวางไว้เซด เท่า ... เล่ม 1 หน้า 929 (พระไอยการ กระบดศึก) ... ให้พิศทูลแก่พระเจ้าอยู่หัว คือ ว่าผู้นั้นมีคุณแก่แผ่นดิน มี บำเหน็จแก่ราชการท่านๆ มิให้ทำ หนังสือบัดสนเท่ห์ ลอบลักทอด ไว้ในสถานแห่งใดใด เพราะว่า พระราชกฤษฎีกาเดิมท่านห้าม ... เล่ม 1 หน้า 931 (พระไอยการ กระบดศึก)							หน้า 286 คำที่ 6 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 1 หน้า 221 คำที่ 24 4. A DICTIO NARY OF MODER

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										N SPORK EN MON หน้า 238 คำที่ 63
เทียบ	thī ab	เทียบ	... คือหาว่าคัดเทียบสำนวนมิให้ โจท จำเลย รู้ัดข้อใจความเสีย ๑ คือหาว่าคัดสำนวนเปลี่ยนข้อๆ อ้างเปนข้อต่อมิต้องสำนวน ๑ ... เล่ม 1 หน้า 415 (พระอาชกร ลักษณะอุทร) ... จะร้องฟ้องว่ากล่าวโทษแก่ กันณะโรงสารกรมใดๆ ก็ดี แล กระลาการถามโจทจำเลยเปน สำ	ก. เอามาให้ติด เช่น จอดเรือ เทียบท่า เทียบ รถ, เอามาให้ ใกล้กัน เช่น เอา เรือเล็กเข้าเทียบ เรือใหญ่, เปรียบ เช่น เอาผ้า ๒ ชิ้นมาเทียบสีกัน	duipj	ทุปฺ	tə̀ b	ก. ตกตะกอน, นอนกัน	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ โดยใช้สระ เีย 2. เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 142 คำที่ 24 2. พจนานุกรมฉบับ

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			นวรต่อกัน แล้วคัดเทียบออกจะ เอาสำนวนนั้น ผู้ก็ให้ใจทจำเลย หยิกเลยไว้ ... เล่ม 2 หน้า 993 (พระราช กำหนดเก่า) ... ถ้าเปนบ้าเลมอะแลบ้าห่มุเหงา เงื่อง ให้ลดค่าลงส่วนหนึ่งเอา ๒ ส่วน ซึ่งพิกาลแลเกิดโรคอันกล่าว ดังนี้ ถ้าสูงอายุสมแลเด็กสกันก็ดี ให้เทียบเอาตามอายุสมซึ่งพิกได้ไว้ นั้นแล้วแลให้ลดค่านั้นลงตามพิ กาลโรคนั้นแล ... เล่ม 2 หน้า 1078 (พระไอยการ พรมศักดิ์)							มอญ ลพบุรี เล่ม 1 หน้า 313 คำที่ 11 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 1 หน้า 244 คำที่ 23 4. A DICTIO

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 243 คำที่ 16
นวด	núat	นวด	... พันทศการเกี้ยวเข้า <u>นวด</u> เข้า แล้วนั้น ให้ผู้รักษาเมือง ผู้รั้ง กรมการให้กำกับด้วยขุนหมื่นชาว ด่านคุมไพร่ชาวด่าน ... เล่ม 2 หน้า 963 (พระราช กำหนดเก่า)	ก. ใช้มือบีบหรือ กดเพื่อ ให้คลาย จากความปวด เมื่อยหรือเมื่อย ขา	en.tj	โนตุ	nô:t	ก. ประคบ	1. ใช้ตามเสียง และรูปเขียน ภาษามอญ โดย เปลี่ยนสระ โ- เป็น -ัว 2. เปลี่ยนแปลง ความหมายจาก	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 152 คำที่ 8

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
									ประกอบ เป็นการ บีบ หรือกด รวมถึงการ กระทำใน ลักษณะเช่นนี้ ด้วย เช่น นวด ข้าว 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	2. พจนานุกรมฉบับมอญลพบุรี เล่ม 2 หน้า 17 คำที่ 22 3. MON-ENGLISH DICTIONARY เล่ม 2 หน้า 262 คำที่ 25

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 246 คำที่ 6
บด	bòt	บด	...สถานหนึ่งคือทำให้เนื้อพังหน้ง ขาด เอาลูกศิลา บด ทุบกระดูกให้ แหลกย่อยแล้วรวมผงเข้าทั้งสิ้น ... เล่ม 1 หน้า 929 (พระไอยการ	ก. ทำให้เปลือก แตก เช่น บด ข้าวเปลือก, ทำ ให้แหลก เช่น บดข้าวสุก, ทำ	butj	พุคฺ	pùt	ก. โม่	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย เปลี่ยนสระ ุ เป็น โ-ะ	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			กระบดศึก) ... เรือกูบแมงดาฤดู ๓ ตอน <u>บด</u> ลาดสาวดุกหัวท้ายนั่งหน้าสอง คานหามเก้าอี้ทองศิริเพศมวขทอง ... เล่ม 2 หน้า 179 (กฎหมาย เทียรบาล) ... อนึ่งหลานหลวงอยู่นอกวัง ทำว่นั่งเมืองขี้เรือ <u>บด</u> ลาด กินพาน หมากรองตะลุ่มกว่านั้นผิดอาช การ ... เล่ม 2 หน้า 205 (กฎหมาย เทียรบาล)	ให้เป็นผง เช่น บดขยันทฎ์, ทำ ให้เรียบและ แน่น เช่น บด ถนน					2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	หน้า 188 คำที่ 31 2. พจน านุกรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 92 คำที่ 32 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										เล่ม 2 หน้า 269 คำที่ 21 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 247 คำที่ 19
ประกอบ	prà - kɔ̀:b	ปรกอบ ประกอบ	... พระพรหมเทวะฤาษีมีใจรักใคร่ ในนางกนิรเทพคนธนั้น จนมี	ก. เอาชิ้นส่วน ต่างๆ มารวม	pgpj	ปคป	pà- kɔ̀:b	ก. ประกอบ, ทำ ให้ติดกัน,	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย	1. พจนานุกรม

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ครรรกได้บุตรคนหนึ่ง ประกอบด้วยรูปโฉมโนมพรรณ อันงาม นามการชื่อภักทระกุมาร ครั้นนานมานางกนิรเทพคนธัพ นั้นมีบุตรคนหนึ่งอีกเล่า นามการ ชื่อว่าเจ้ามนโสรกุมาร บุตรทั้ง สองนั้นย่อมประกอบด้วยสติปัญญา ... เล่ม 1 หน้า 157 (พระธรรมสาทร) ... ถึงมาทว่าผู้ต้องคดีการจะ เปนอะริจะกระกุล ประกอบด้วย ยศศักดิ์อันสูงประการใด ก็อย่าพึง กลับคดีการอันแพ้ให้ชนะ ด้วยสา มาถะยาจะคดีก็ความกลัว ...	หรือคุมกันเข้า เป็นรูปร่างตามที่ ต้องการ เช่น ประกอบ รถยนต์; ทำ เช่น ประกอบอาชีพ ประกอบธุรกิจ; ประสมหรือปรุง เป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน เช่น ประกอบยา; เสริม, เพิ่มเติม เช่น อธิบาย ประกอบ				ประกอบ	ออกเสียง ปร ควบกล้าใน พยางค์ต้น 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 155 คำที่ 8 2. พจน นุ กรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 20 คำที่ 25 3. MON- ENGLIS

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 1 หน้า 202 (หลักอินทภาษ) ... ถ้าใจความพิรุทแลสำนวนอื่น อยู่บมิแจ้งจริง ควนชักให้ชักควน สืบให้สืบ เอาความจริงมา <u>ประกอบ</u>สำนวนจงได้ ... เล่ม 1 หน้า 206 (หลักอินทภาษ)							H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 265 คำที่ 18 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 246

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										คำที่ 43
ประกั	prà-kàb	ประกั	... อนึ่งด้วยพระราชทานสวนแล อากรแลมีตราพระอุเทน <u>ประกั</u> ไปถึงกรมการ แลหลวงแก้วคฤ หะบริดมีตราเสมอธรรมจักรไป แก่กรมการตั้งขุนหมื่นชำระการ ... เล่ม 1 หน้า 116 (พระทำนูน) ... แลนำพระราชโองการไปมอบ หัวเมืองใหญ่ แลมีตราไปมอบ เมืองโทแลเมืองตรีเมืองเล็กด้วย กิจราชการทั้งปวง ถ้ามีตราไปส่ง คน <u>ประกั</u> ด้วยตราพระคชสีห ตราพระราชสีหะไปเบิกญ่าช้าง สุพมาตราบะหัวเมืองทั้งปวง ...	ก. ประกอบเข้า ทั้ง ๒ ข้าง เพื่อให้แน่น	pgpj	ปคป	pà- kɔ̀:b	ก. ประกั, ทำ ให้ติดกัน, ประกั	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย ออกเสียง ประ ควบกล้ำใน พยางค์คั่น เปลี่ยนสระ-อ เป็น -ะ 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 155 คำที่ 8 2. พจนานุกรมฉบับมอญฉบับลูปรี เล่ม 2 หน้า 20 คำที่ 25

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 1 หน้า 117 (พระทำนูน) ... ตราพระอุเทนทราธิราชกุมาร คิดพิณสามสายหลวงอินทมนตรี ศรีจันทกุมารสมุหะพระสำรวค สวระภากรณ์นอก<u>ประกับ</u>ด้วยตรา เพชพญาทร แลตราบัวแก้วไปแก่ กรมการแลเสนานายอากอร์ ... เล่ม 1 หน้า 118 (พระทำนูน)							3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 265 คำที่ 18 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										EN MON หน้า 246 คำที่ 43
ปราช	pra:j	ปราช	... แลเทศาทั้งหลายนก็ <u>ปราช</u> สุวรรณรัฐจะเข้าตอกดอกไม้ เป็นเครื่องสการบูชาแก่มะโนสาร อำมาตย์นั้น ... เล่ม 1 หน้า 157 (พระธรรมสาตร) ... เมียพระจักรปาณีถือพานเข้าตอก เมียพระอาษาถือมีดไพล เมียพระโหร <u>ปราช</u> เข้าสาน ครั้นถึงมณฑลแม่หยั่ว พระพี่ แล้วจึงหยุดพระราชนทรหน้า พระราชนทร ... เล่ม 2 หน้า 201 - 202	ก. ชัด, ห้วน, สาคให้กระจาย ไป, เช่น ปราช ข้าวตอกดอกไม้, มักใช้เข้าคู่กับคำ โปรย เป็น โปรย ปราช	brY	ปราช	pɛ:-rua	ก. โปรย, พรหม (น้ำ), รดน้ำแต่ พอเปียก	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย ออกเสียง พร ควบกล้ำใน พยางค์ต้น เปลี่ยนสระ -อ เป็น -ะ 2. ความหมาย กว้างออก ไม่ได้ หมายความว่าถึง เฉพาะการโปรย น้ำแต่ หมายความว่า	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 186 คำที่ 2 2. พจนานุกรมฉบับมอญ-ลพบุรี

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			(กฎหมายเทียรบาล) ... พระราชทานแก่พราหมณา จารยวัน ๑๘ ชัศตรกรมพฤกษ วัน ๑๙ วัน ๒๐ วัน ๒๑ สามวัน <u>ปฺราย</u> เงินทอง สามวันเล่นการมโหรีสพ ... เล่ม 2 หน้า 203 (กฎหมาย เทียรบาล)						รวมถึงการ ไปรบ สิ่งอื่น เช่น ข้าวตอก ดอกไม้ เป็นต้น 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	เล่ม 2 หน้า 88 คำที่ 1 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 329 คำที่ 16 4. A DICTIO NARY OF

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										MODER N SPORK EN MON หน้า 257 คำที่ 55
ปลด	plòt	ปลด	... บันดาของพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งอยู่ในพระคลังสิ่งใดใดก็ดี เจ้าพนักงานพยานไว้ แลเจ้าพนักงานตั้งลดปลดทอนมานักว่าน้อย ขาวว่าสั้น ใหญ่ว่าน้อย ถ้าผู้ใดพิจารณาได้ บำนานเปนละหุ ... เล่ม 1 หน้า 941 (พระไอยการกระบวนคดี)	ก. เอาออก (ใช้แก่สิ่งที่เกี่ยวอยู่แขวนอยู่ คล้องอยู่ หรือขัดอยู่ เป็นต้น) เช่น ปลดม่านที่แขวนอยู่ ปลดห่วงที่เกี่ยวอยู่ ปลดลูกคุดที่ขัดอยู่; โดยปริยาย	pLiŏ hj	ปลฺลิหุ	plɔ:h	ก. คลี่, คลาย, ลั่น	1. ใช้ตามเสียงภาษามอญ โดยใช้สระ โ-ะ และเพิ่มตัวสะกด ค 2. ไม่เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 173 คำที่ 9 2. MON-ENGLIS

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			... อนึ่งผู้ใดบังอาจจับพ้อเกวียน เหยียบลัดเข้าท่านเมื่อเป็นรวงไ้ ท่านให้เจ้าไร่เจ้านา <u>ปลด</u> เอาโค กระบือเทียมเกวียนมานั้นไว้ตัว หนึ่ง แลขาเกวียนขาหนึ่งค่าเท่าใด ให้ไหมเท่านั้น ถ้าจับเชิงคราดลัด เหยียบเข้าท่านให้ไหม ๓๓๐๐ อนึ่ง ถ้าไถนาพลิดเหยียบเข้าท่าน เสียให้ <u>ปลด</u> เอาวัวไว้ตัวหนึ่ง ยาม ไถคันไถค่าเท่าใด ท่านให้ไถ่ เท่านั้น ... เล่ม 2 หน้า 485 (พระอาการ เบดเสร็จ)	หมายความว่า ทำให้พ้นจากข้อ ผูกพันหรือพ้น จากตำแหน่ง หน้าที่ เช่น ปลด หนี้ ปลดออก จากราชการ					เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 306 คำที่ 22 3. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 253

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ต้องสำคัญ ... เล่ม 1 หน้า 205 (หลักอินทภาษ)	บาท						3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 306 คำที่ 14 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 1 หน้า 289 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง) ... เสนากำนันนาไปจัดแจงมอบ เวนนานั้นได้ปักไม้ปันแดนไว้ แล้ว ถ้าแลข้าคนช้างม้าวัวควาย ตายๆ วันอื่นๆ ฟังมิโทษเลย ... เล่ม 2 หน้า 489 (พระอาชการ เบคเสจร)	เช่น ปักลวดลาย ปักด้าย ปักไหม					ไวยากรณ์	เล่ม 1 หน้า 277 คำที่ 5 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 1 หน้า 215 คำที่ 14 4. A DICTIO NARY OF

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										MODER N SPORK EN MON หน้า 237 คำที่ 39
เปลี่ยน	plìan	เปลี่ยน	... คือลักษณะวิวาทด้วยลักลั่นบ้าง ประบัดผลัดเปลี่ยนพระราชทรัพย์ เป็นมูลประการ ... เล่ม 1 หน้า 164 (พระธรรมศาสตร์) ... ถ้าส่งผู้ร้ายผู้แลกเปลี่ยนหนีได้ เมื่อ แลกเปลี่ยนตนหนีได้บอกแก่นายบ้าน นายเมืองแต่เพื่อนบ้านรู้เห็นเจ้าของมา ภพสิ้นซึ่งชื่อแลกเปลี่ยนไว้ก็เสีย	ก. แปรหรือ กลายไปจาก ลักษณะหรือ ภาวะเดิม, เอาสิ่ง หนึ่งเข้าแทนอีก สิ่งหนึ่งโดย กรรมวิธีต่างๆ เช่น แลกเปลี่ยน ผลัดเปลี่ยน สับเปลี่ยน	epLY	เปลี่ย	plìà	ก. เนรเทศ, เอา ไปปล่อย, ปล่อยแพ	1. ใช้ตามเสียง และรูปเขียน ภาษามอญ โดย เพิ่มตัวสะกด น 2. เปลี่ยนแปลง ความหมายแต่ ยังคงเค้า ความหมายเดิม คือการเปลี่ยน	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 172 คำที่ 39 2. พจนานุกรม

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ของๆ คนก็เสียเปล่า... เล่ม 1 หน้า 729 (พระไอยการลักษณะ โจร) ...ผู้ใดท่านอาทรพมผากไว้ อยู่มาผู้ ผากไว้ นั้นจะคืนเอาผู้รับนั้นอาทรพ อื่นกะประมาณ<u>เปลี่ยน</u>ให้แก่ท่าน ทริย ท่านใหญ่อาทรพอันน้อย<u>เปลี่ยน</u> ให้แก่ท่าน ของท่านก็ควรส่งให้แก่ ท่าน แลทริยอัน<u>เปลี่ยน</u>ให้แก่ท่าน นั้นก็ให้เสียแก่ท่านด้วย... เล่ม 2 หน้า 495 (พระอาการเบด เสร็จ)	เปลี่ยนแปลง, ย้าย เช่น เปลี่ยน ที่อยู่ เปลี่ยน พรรค เปลี่ยน กลิ่นวิฑู					สถานะ การ เปลี่ยนที่อยู่ เช่น เนรเทศก็เป็นการ เปลี่ยนสถานะ เปลี่ยนที่อยู่ เป็น ต้น 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 64 คำที่ 21 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 305 คำที่ 20 4. A

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										DICTIONARY OF MODERN SPORK EN MON หน้า 252 คำที่ 58
ผัด	phàt	ผัด	... อยู่มากระลาการไปหาครั้งหนึ่ง เล่า แต่ผัดว่าญาคินนั้นถึงแก่ มรณภาพ อยู่มากระลาการไปหา ครั้งหนึ่งอีกเล่า ก็ว่าจะมาหาด้วย ประการใด แต่เมื่อใดชอบที่จะว่า จึงจะออกไปว่าเอง แต่ผู้นั้น <u>ผัด</u> แล หมีได้ออกไปว่า ...	ก. ขอเลื่อนเวลา ไป เช่น ผัดวัน ผัดนี้	f>tj	ผาตุ	phá:t	ก. ผัด, ชะลอ, หน่วง	1. ใช้ตามเสียง และรูปเขียน ภาษามอญ โดย ใช้สระเสียงสั้น คือสระ –ะ แทนสระ –า และ สะกดด้วย ค	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 177 คำที่ 50

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 1 หน้า 293 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง) ... พิจารณาเป็นสัจว่ากู่นี้ ถือสินท่านจริงให้<u>ผิด</u> } ๓ ๕ ๖ วันเปน ๑๕ วัน ถึง<u>ผิด</u>มิได้ ให้จำใส่ข้อ } แซ่น้ำ ๓ ตากแดด ๓ วัน อย่าให้มีที่อันกำบัง ... เล่ม 1 หน้า 337 (พระไอยการกู นี้)						2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	2. พจนานุกรมฉบับมอญลพบุรี เล่ม 2 หน้า 71 คำที่ 5 3. MON-ENGLISH DICTIONARY เล่ม 2 หน้า 312

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			... เมื่อจัดทำหนังสือประกัน ลูกความก็ดี ฝักเบี้ยเงินก็ดี ท่านว่า ให้ผู้อื่นทำ ถ้ากระลาการทำเองใช้ ท่านว่ามีชอบ ... เล่ม 1 หน้า 479 (ลักษณะ ตระลาการ)							คำที่ 14 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 254 คำที่ 57
เผา	phǎw	เผา	... อนึ่งหมีได้เปนญาติพี่น้อง กล่าวหาทรัพย์มรภูมิก็คือเอาทรัพย์ มรภูมามาถวายเสียดี ๗ อนึ่งเปน ญาติพี่น้องกันหมีได้ช่วยรักษาไว้	ก. ทำให้ร้อนให้ สุกหรือให้ไหม้ เป็นต้นด้วยไฟ เช่น เผาเหล็ก	fo	เผา	pha:w	น. ครว, เตไฟ	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ 2. เปลี่ยนแปลง	1. พจนานุกรมฉบับ มอญ-

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ปลงศพเผาผีมาหาหวัตรพรรภูมิก็คดี ๘ ... เล่ม 1 หน้า 285 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง) ... จะเอาเพลิงเผาเรือน บ้าน } ฆ่าฟันขู่รู้สัทธิต้องด้วยประการ ใดๆ จะให้พญาของม้นกลัว ... เล่ม 1 หน้า 291 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง) ... ผู้เป็นเจ้านานใช้ให้ทำการสิง ใดสิ่งหนึ่งกระทำแล้วก็ดี ไปมิได้ ทันกระทำแล้วก็ดี แลมีคนร้ายคบ	เผากล้วย เผาป่า, โดยปริยาย หมายความว่าทำ ให้ร้อน เช่น แดดเผา, ทำให้ เร้าร้อน เช่น กิเลสเผา, ทำให้ หมดไป เช่น เผา กิเลส					ความหมายจาก สถานที่ที่ทำให้ เกิดความร้อน เป็นการทำให้ ร้อน 3. เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์ จาก คำนาม เป็น คำกริยา	สยาม หน้า 178 คำที่ 40 2. พจนานุกรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 72 คำที่ 21 3. MON- ENGLISH DICTIO

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			กัน ไปจุดเผาเสียก็ดี ลักเอาไปก็ดี ท่านรู้ด้วยประการใดให้ลงโทษ ผู้ทำร้ายของหลวงนั้น ๑ สถาน ... เล่ม 2 หน้า 401 (พระอาการ อาชาหลวง)							NARY เล่ม 2 หน้า 314 คำที่ 11 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 255 คำที่ 9
รื่อ	rŏ:	รื่อ	... คือลักษณะวิวาทเกิดความด้วย	ก. แยกออกหรือ	ruihj	รุหุ	rəh	ก. รื่อ	1. ใช้ตามเสียง	1. พจนา

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
		รื้อ	รื้อความขึ้นว่าใหม่คืออุทรเป็นมูล ประการ ... เล่ม 1 หน้า 164 (พระธรรมสาทร) ... แลไปทำหนังสือร้องฟ้องหาอาชอุ ทรแก่ผู้พิจารณากระลาการด้วยประการ ใดๆเล่าใช้ เสมอพลิกแผ่นดินมันจะรื้อ ขึ้นมรื่องฟ้องว่ากล่าวหนือคำพระผู้ เปนเจ้านั้นมิได้อ่าให้ฟัง... เล่ม 2 หน้า 1005 (พระราชกำหนด เก่า) ... ถ้ามิได้เสียเงินสินไหมพิในแลไปทำ หนังสือร้องฟ้องหาอาชอุทรแก่ผู้ พิจารณากระลาการ ด้วยประการใดๆ เล่าใช้เสมอพลิกแผ่นดินมันจะรื้อขึ้นมา	ถอดออกเป็นต้น จากสิ่งที่เป็นรูป แล้วให้เสียความ เป็นกลุ่มก้อน ของรูปเดิม เช่น รื้อบ้าน รื้อ หลังคา รื้อข้าว ของกระจุย กระจาย; เอา ขึ้นมาใหม่ เช่น รื้อเรื่องราวที่ ระงับไว้ขึ้นมา พิจารณาใหม่ รื้อ เรื่องเดิมขึ้นมา เขียนใหม่; ขน ออก เช่น รื้อ สัตว์จาก					ภาษามอญ เปลี่ยนจากสระ - อ เป็น -อ ใช้ เสียงวรรณยุกต์ จัตวา 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	นุ กรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 215 คำที่ 18 2. พจนา นุ กรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 153 คำที่ 4 3. MON-

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ร้องฟ้องว่ากล่าวหนือคำพระผู้เปนเจ้า นั้นมิได้อย่าให้ฟัง... เล่ม 2 หน้า 1034 (พระราชกำหนด เก่า)	วิภูสงสาร						ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 386 คำที่ 20 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										หน้า 265 คำที่ 44
เรียง	riaŋ	เรียง	... ริมรอบขอบสระนั้นมีพรรณ มามาสมิงไม้พื้นตรุนร้อนขึ้นเรียง เรียบ เป็นระเบียบใบก้านกิ่งยอด อรชร ... เล่ม 1 หน้า 198 (หลักอินทภาษ) ... เหตุว่าเรือนท่านเคยอยู่ท่านเคย นอน หมอนท่านเคยเรียงเสบียงท่าน เคยกิน ถ้าหญิงทำฐานอกใจผัวไซ้ ให้ ไหมโดยพระราชกฤษฎีกา... เล่ม 1 หน้า 564 (พระไอยการ ผัว } ลักษณะเมีย }	ก. จัดให้เป็น แถวหรือเป็น ลำดับเป็นต้น เช่น จัดแถวหน้า กระดานเรียง สอง เข้าแถว เรียงตามลำดับ ไหล เรียงไขใส่ ตะกร้า;	sIercj	จีเรียง	ci: - riaŋ	ก. จัดแจง, ดบ แต่ง, เตรียมการ	1. ใช้ตามเสียง และรูปเขียน ภาษามอญ โดย ออกเสียงเฉพาะ พยางค์ท้าย 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 123 คำที่ 46 2. พจนานุกรมฉบับมอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 143

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										คำที่ 13 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 1 หน้า 208 คำที่ 16 4. A DICTIO NARY OF MODER N

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										SPORK EN MON หน้า 264 คำที่ 45
ล้าง	lǎ:ŋ	ล้าง	... เดือน ๗ พูล ^๑ น้ำล้างพระบาท เดือน ๘ เข้าพระวษา ... เล่ม 2 หน้า 196 (กฎหมายเทียรบาล) ... ท่านหมื่นให้มีผู้กราชบาด ^๒ ล้าง พระเจดีย์พระศรีมหาโพธิ พระ วิหารกุฏิสถานบริเวณะ นาวาศักอันเลข ... เล่ม 2 หน้า 411 (พระอัยการ อาชาหลวง)	ก. ทำให้หมด สิ้นไปโดยใช้สิ่ง เช่นน้ำหรือไฟ เป็นต้นและมี กรรมวิธีต่างๆ เช่น กวาดล้าง ชะล้าง ชำระล้าง ล้างกลืน ล้าง ควา ล้างดู, โดย ปริยายหมายถึง ลักษณะที่ คล้ายคลึง	l.cj	ล้าง	la:n	ก. ล้าง	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ ใส่รูปวรรณยุกต์ โทโดยออกเสียง วรรณยุกต์ตรี 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 224 คำที่ 29 2. พจนานุกรม ฉบับ มอญ

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			... ล้อมรั้วปลูกเรือนเอาที่ท่านก็ดี แพงรั้วท่านก็ดี ปลูกเรือคาบเรือน ท่านก็ดี ผู้คนช้างม้าล้มตายเจ้า บ้านเจ้าเรือนมาฟ้องพิจารณาเปน สั่งให้ใช้ของท่าน ถ้าใช้เจ็บให้ชด ล้างเสีย ถ้ามันมิฟังท่านว่ามันพวก พาลให้ทวนด้วยตลอดหนึ่ง ๑๐ ที่ ...	เช่นนั้น เช่น ชำ ล้างโคตร สงครามล้างชาติ					ไวยากรณ์	ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 169 คำที่ 20 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 405 คำที่ 13 4. A DICTIO NARY

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										OF MODER N SPORK EN MON หน้า 268 คำที่ 51
ลุย	luj	ลุย ลุย	... จะถึงพิสูทแก้กันมี ๗ ประการๆ หนึ่งให้ล้วงตะกั่ว ๑ ขา บาล ๑ ลุยเพลิงด้วยกัน ๑ คำน้า ค้วงกัน ๑ ... เล่ม 2 หน้า 99 (ลักษณะพิสูท คำน้า } ลุยเพลิง }	ก. เคลื่อนที่เรือ เข้าไป เช่น ลุย น้ำ ลุยโคลน ลุย ไฟ ลุยป่า ขับริ ลุยเข้าไปในฝูง คน, โดยปริยาย หมายถึงอาการ ที่คล้อยคลึง เช่นนั้น เช่น ลุย	luY	ลุย	luj	ก. ลุย (น้ำ)	1. ใช้ตามเสียง และรูปเขียน ภาษามอญ 2. ความหมาย กว้างออก ไม่ได้ หมายถึงเฉพาะ การลุยน้ำเท่านั้น	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 225 คำที่ 26 2. พจนานุกรม

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			... ให้เอาเครื่องทั้งนี้ออกมายัง กระลาการในเพลพระอาทิตย์ บ่ายคล้อยสองโมงให้มาพร้อมกัน ให้เข้ามณฑลซึ่งจะลุยเพลิงแลคำ น้ำกันนั้น อนึ่งไม้หลัก ตกแก่ นายดาบ ดีม้องตกแก่กระลาการ ... เล่ม 2 หน้า 100 (ลักษณะพิสุท ค้ำน้ำ } ลุยเพลิง } ... ขันฝู่งว่วไปลุยเข้าท่านเสยก็ดี ขันฝู่งควายลุยเข้าท่านเสยก็ดี ขัน โกลงลุยเข้าท่านเสยก็ดี ท่านให้ ไหมโดยกระบิลเมือง ...	งานให้เสร็จ ภายในเวลาที่ กำหนด หัวหน้า สั่งลูกน้อยลุย ฝ่ายตรงข้าม					3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	นุ กรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 173 คำที่ 17 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 408 คำที่ 2

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 2 หน้า 484 (พระอาการ เบคเสจร)							4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 269 คำที่ 5
เล่า	lâw	เล่า	... และมีผู้ใดคำลับหลัง มิได้ขึ้นแก่ โตตประสาทตน และมีผู้มาบอก เล่าใช้ ท่านว่ามิควรให้ฟังถ้อยคำ ผู้บอกนั้นเอาเป็นถ้อยเป็น ความ เลข ...	ก. พูดหรือบอก เรื่องราวให้ผู้อื่น ฟัง เช่น เล่าเรื่อง	lo	ลาว	lɛːaː	ก. เล่า, แจ้ง	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ โดยเปลี่ยนสระ -า เป็น -เ-า ใช้รูป วรรณยุกต์เอก ออกเสียง	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 226

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 1 หน้า 241 (วิวาทคำดี) ... อนึ่งมีผู้ใดบอกเล่าว่าเมียมิชู้ ผัวรู้จักตัวชู้ปรากฏแล้วก็ดีแลจับชู้ ได้ก็ดี ... เล่ม 1 หน้า 282 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง) ... อนึ่งคู่ความทั้งสองอ้างพยานฯ ให้การว่ามิได้เห็นแก่จักขุหมีได้ ยินแก่โสดเป็นแต่ผู้มีคดีมาบอก เล่าจึงรู้ ท่านว่าทิพพยานก็ดี อุดร พยานก็ดี อุดริพยานก็ดี ท่านบ หมีพึงให้ฟังเอาพยานนั้นเลย ... เล่ม 1 หน้า 628 (พระไอยการ						วรรณยุกต์โท 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	คำที่ 48 2. พจนานุกรมฉบับมอญลพบุรี เล่ม 2 หน้า 177 คำที่ 14 3. MON-ENGLISH DICTIONARY เล่ม 2

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ลักษณะญาณ)							หน้า 411 คำที่ 18 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 269 คำที่ 29
เสียง	liáŋ	เสียง เสียง	... แลพ่อแม่หญิงหมีสักให้ชาย <u>เสียง</u> ด้วยหญิงๆ หมีสักจะ <u>เสียง</u> ด้วยชาย ให้หญิงร้องฟ้องเรียกมา	ก. ดูแล, เอาใจ ใส่, บำรุง, เช่น เลี้ยงกล้วยไม้,	elcj	เลง	liaŋ	ก. กระเดียด (เอว)	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย ออกเสียง	1. พจนานุกรมฉบับ

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			พิจารณาตามบทพระไอยการ ... เล่ม 1 หน้า 283 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง) ... ถ้าชายผู้นั้นมีรู้เป็นสัจว่าหญิง หากู้มาเลี้ยงลูกเต้าข้าคน ถ้าเขา จะหย่ากันให้ชายใช้แต่ถึง ... เล่ม 1 หน้า 330 (พระไอยการกู่ นี้) ... แลอยู่ด้วยกันเป็นช้านานพัน สามขวบขึ้นไปแลหญิงนั้นได้ เลี้ยงราชการ พ่อเจ้าเรือนนั้น มรณภาพให้เอาทรัพย์ยกไว้เป็นห ลวงกึ่งหนึ่ง ...	ปรนเปรอด้วย อาหารการกิน เป็นคั้น เช่น เลี้ยงสัตว์เลี้ยง ลูก, เลี้ยงตะกร้อ ไว้ได้นานๆ; กิน ร่วมกันเพื่อ ความรื่นเริงหรือ ความสามัคคี เป็นคั้น เช่น เลี้ยงเพื่อน เลี้ยง รุ่น เลี้ยง สังสรรค์; (ปาก) เป็นเจ้ามือจ่าย ค่าอาหารหรือค่า บันเทิงเป็นคั้น เช่น เลี้ยงโต๊ะจีน					วรรณยุกต์โท 2. ความหมาย กว้างออก นอกจากการอุ้ม กระเดียดเอว ซึ่ง เป็นการเลี้ยงเด็ก วิธีหนึ่งแล้ว ยัง หมาย ความ รวมถึง การเลี้ยง ในแบบอื่นๆด้วย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	มอญ- สยาม หน้า 225 คำที่ 32 2. พจนา นุกรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 173 คำที่ 21 3. MON- ENGLIS H

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			เล่ม 1 หน้า 384 -385 (มรดก)	เลี้ยงนัง						DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 408 คำที่ 7 4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 269 คำที่ 7

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
เว้น	wén	เว้น	... แลผู้พิพากษากระลาการฟังมะ ละ <u>เว้น</u> เสีย ซึ่งโมหะนั้นให้ ปราศจากสันดาน ... เล่ม 1 หน้า 202 (หลักอินททาส) ... เหตุคั้งนักปราชผู้ก่อประดัวย ปรีชาญาณ ฟัง <u>เว้น</u> เสียซึ่งอะคคิละ มะนะอันเรากล่าวมานี้แล้ว ... เล่ม 1 หน้า 204 (หลักอินททาส) ... ดูกรรมานพอันว่าธรรมทั้งสี่ ประการคือให้เสาะกามา <u>ดย</u> <u>เว้น</u> เสีย จากจันทาคะติเป็นต้น ... เล่ม 1 หน้า 207 (หลักอินททาส)	ก. แยกเอาออก (ไม่ให้พัวพันกัน อยู่กับสิ่งซึ่งฟัง กระทำหรือไม่ ฟังกระทำ) เช่น ทำเลขทุกข้อ <u>เว้น</u> ข้อ ๔ เปิดทุกวัน <u>เว้น</u> วันนักขัต ฤกษ์ วันโกนไม่ ละวันพระไม่ <u>เว้น</u> , เป็นคำ ใช้ได้ทั่วไป ถ้าต้อง การให้ ทราบชัดว่า <u>เว้น</u> ด้วยลักษณะ ไหน ก็เอาคำอื่น ซึ่งมีความหมาย	e0cj	เวง	wiaṅ	ก. เว้น, หลีก	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ โดยเปลี่ยนตัว สะกดเป็น น ใช้ รูปวรรณยุกต์โท ออกเสียง วรรณยุกต์ตรี 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 234 คำที่ 17 2. พจนานุกรมฉบับมอญลพบุรี เล่ม 2 หน้า 191 คำที่ 7

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
				คล้ายคลึงกันมา ประกอบเข้า เช่น งคเว้น ยคเว้น ละเว้น						3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 427 คำที่ 7
สมัคร	sà - màk	สมัคร สะมัก	... แลพ่อแม่หญิงหมีสักให้ชาย เลี้ยงด้วยหญิงๆ หมีสักจะเลี้ยง ด้วยชาย ให้หญิงร้องฟ้องเรียกมา พิจารณาตามบทพระไอยการ ... เล่ม 1 หน้า 283 (พระไอยการ ลักษณะรับฟ้อง)	ก. ขึ้นความ จำนองขอเข้าร่วม เป็นสมาชิกหรือ ร่วมในกิจกรรม อย่างใดอย่าง หนึ่งเป็นต้น เช่น สมัครเป็น	qMkj	สมก	sá-mák	ว. เต็มใจ, สมัคร ใจ	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ 2. ไม่ เปลี่ยนแปลง ความหมาย	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 256 คำที่ 8

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
				ความเต็มใจ เช่น งานนี้เขาสมัคร ใจเป็นแม่ครัว ขาว เขาสมัครใจ ย้ายถิ่นฐาน.						คำที่ 7
สละ	sà - là	สละ	... ถ้าสามีมิได้สละให้บวชภริยา กระทำความผิดแล้วหนีไปบวช ถ้าสึกออกมามิสู้มีผ้าใช้ ให้ใหม่ โดยขนาดเพราะเหตุว่าสามีเขา มิได้สละให้ไปบวช ... เล่ม 1 หน้า 564 (พระไอยการ ผ้า } ลักษณ เมีย }	ก. บริจาค เช่น สละทรัพย์ช่วย การกุศล, เสีย สละ ก็ใช้; ผละ ออก เช่นสละ บ้านเรือนออก บวช, ละวาง ปล่อยวาง, (สิ่งที่ ยังต้องการจะ รักษาไว้กับตน อยู่เพื่อเห็น ความสุขความ	ql,	สละ	sá - láh	ก. สละ, บริจาค	1. ใช้ตามรูป เขียนภาษามอญ 2. ความหมาย กว้างออก หมายความว่า รวมถึงปล่อยวาง 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	1. พจนานุกรมฉบับมอญ-สยาม หน้า 244 คำที่ 34 2. พจนานุกรมฉบับมอญ

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
				สงบเรียบร้อย หรือเพื่อพินิจ เป็นต้น), เช่น สละกิเลส						ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 212 คำที่ 3 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 450 คำที่ 14 4. A DICTIO NARY

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										OF MODER N SPORK EN MON หน้า 274 คำที่ 18
สาด	sà:t	สาด	... ถ้า <u>สาด</u> ซัดท่านด้วยน้ำผึ้ง น้ำอ้อยน้ำมันแลเมดเข้าเปลือกก็ดี ให้ไหม้ถึงศกคมือ ... เล่ม 1 หน้า 238 (วิวาทคำดี) ...วิวาทกันจับเอาไฟจุดน้ำร้อนรด <u>สาด</u> ท่านก็ดี เอาทองคำเงิน ทองแดงสำริด ทองเหลือง	ก. ซัดไป เช่น สาดน้ำ สาด โคลน สาดทราย , วิกน้ำหรือดัก น้ำซัดออกไป โดยแรง เช่น สาดน้ำรดแปลง ผัก, ซัดหรือ กระเซ็นเข้ามา	lq.tj	สราตุ	sâ:t	ก. วิด (น้ำ)	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ เปลี่ยน จากเสียง วรรณยุกต์โท เป็นวรรณยุกต์ เอก 2. ความหมาย กว้างออก ไม่ได้	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 257 คำที่ 13 2. พจนานุกรม

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ทองขาวสังกะสีดีบุก ชั้นร้อน หอกดาบมีดพริ้ว ... เล่ม 1 หน้า 239 (วิวาทคำดี) ... กำหนดเขตบ้านเขตเรือนไว้ให้ รู้ดังนี้ คือให้หญิงสกันยืนตรง ชายคาเรือนเอาน้ำสาดออกไป น้ำตกถึงไหนชื่อว่าเขตเรือนถึง นั้น ... เล่ม 1 หน้า 243 (วิวาทคำดี)	เช่น ฝนสาด, ชัด หรืออิงอาวู หรือกระสุนปืน ทีละหลายๆ เช่น สาดอาวูเข้าหา กัน สาดกระสุน เข้าใส่กัน; ส่อง แสงเข้ามา เช่น ดวงจันทร์สาด แสง ห้องนี้แดด สาดทั้งวัน, กระจาย เช่น ถูก ดีหัวเลือดสาด					หมายความว่าถึง การสาด หรือวิด น้ำเท่านั้น แต่ยัง ใช้หมายความว่า รวม ถึงใน ลักษณะทำนองนี้ เช่น สาดกระสุน เป็นต้น 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	นุ กรม ฉบับ มอญ ลพบุรี เล่ม 2 หน้า 18 คำที่ 3 3. MON- ENGLIS H DICTIO NARY เล่ม 2 หน้า 454 คำที่ 22

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										4. A DICTIO NARY OF MODER N SPORK EN MON หน้า 246 คำที่ 28
เอ็นดู	?en-du:	เอนดู	... ครั้นอยู่มาถึงกำหนดนายเงิน ได้เอาเงินมาให้ค่าตัวมันแก่นาย เงินใหม่ นายเงินใหม่ว่ายังไม่รับ เงินก่อนยังเอนดูมันทายนั่นอยู่ ครั้นอยู่มาทายนั่นหนี ท่านให้ นายเงินเก่าช่วยหาตัวมันส่งให้แก่	ก. มีใจรักใคร่, ปราณี	S.nj;ê	ฉานจู	cha:n- du:	ก. สงสาร, เอ็นดู	1. ใช้ตามเสียง ภาษามอญ โดย เน้นที่เสียง พยางค์ท้าย เปลี่ยนพยางค์ แรกของพยางค์	1. พจนานุกรม ฉบับ มอญ- สยาม หน้า 82

คำ	เสียง ภาษาไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
			ท่าน ... เล่ม 1 หน้า 868 (พระไอยการทนาย)						เป็น เอ็นดู 2. เปลี่ยนแปลง ความหมายแต่ ยังคงเค้า ความหมายเดิม 3. ไม่ เปลี่ยนแปลง หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	คำที่ 35 2. พจนานุกรมฉบับมอญ ลพบุรี เล่ม 1 หน้า 186 คำที่ 7 3. MON- ENGLISH DICTIO NARY เล่ม 1

คำ	เสียง ภาษา ไทย	รูปคำใน กฎหมาย ตราสาม ดวง	บริบทการใช้ที่ปรากฏใน กฎหมายตราสามดวง	ความหมายตาม พจนานุกรม ไทย	รูปคำ ภาษา มอญ	รูปเขียน คำภาษา มอญ เทียบกับ ไทย	เสียง ภาษา มอญ	ความหมายตาม พจนานุกรม มอญ	วิเคราะห์ศัพท์	หมายเหตุ
										หน้า 152 คำที่ 3

จากการศึกษาคำยืมภาษามอญที่ปรากฏในกฎหมายตราสามดวงในหมวดคำกริยา พบคำกริยาที่เป็นคำยืมภาษามอญทั้งหมด 55 คำ